

ROZHODNUTÍ

Předseda Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře jako rozkladový orgán příslušný podle § 3 a § 4 odst. 1 zákona č. 320/2016 Sb., o Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře, ve spojení s § 152 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, rozhodovat o rozkladu proti rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře vydanému v prvním stupni,

v řízení o rozkladech, které podaly společnosti **provozovatel dráhy České dráhy, a.s.**, IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1 a **přídělcce kapacity dráhy, Univerzita Pardubice**, Dopravní fakulta Jana Pernera, IČO 00216275, se sídlem Studentská 95, 532 10 Pardubice, jehož dalším účastníkem podle § 27 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, je **Správa železnic**, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1, **přezkoumal rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 16. 10. 2020, č. j. UPDI-3768/20/UM, sp. zn. RPD005/20, a rozhodl**

takto:

- a) **Podle § 152 odst. 5 ve spojení s § 90 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se rozhodnutí ze dne 16. 10. 2020, č. j. UPDI-3768/20/UM, mění tak, že:**

ve výroku se text: „*Úřad stanovuje Českým drahám lhůtu 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, po jejímž uplynutí nelze článek IV. bod 4 přílohy 4 (Fakturace) použít.*“,

zrušuje.

- b) **Podle § 152 odst. 5 ve spojení s § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se rozklad podaný Univerzitou Pardubice, Dopravní fakultou Jana Pernera, jako nepřijatelný, zamítá.**
- c) **Podle § 152 odst. 6 písm. b) ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, se rozklad podaný společností České dráhy, a.s., zamítá a ve zbývající části výroku se rozhodnutí Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře ze dne 16. 10. 2020, č. j. UPDI-3768/20/UM**

potvrzuje.

Odůvodnění

I. Správní řízení v prvním stupni

Úřad pro přístup k dopravní infrastruktuře (dále jen Úřad) obdržel návrh č. j. 37237/2020/SŽ-GŘ-O5, ze dne 9. 6. 2020, společnosti Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 110 00 Praha 1 (dále jen Správa železnic) na posouzení souladu Prohlášení o dráze celostátní provozované společností České dráhy, a. s., ve znění od 13. 5. 2020 č. j. sddf/0058/8 (DFJP) a č. j. 70583/2018 (České dráhy), (dále jen Prohlášení 2020), vydaného Univerzitou Pardubice, Dopravní fakultou Jana Pernera, IČO 00216275, se sídlem Studentská 95, 532 10 Pardubice, (dále jen Univerzita Pardubice) a společností České dráhy, a.s., IČO 70994226, se sídlem nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 110 15 Praha 1 (dále jen České dráhy), se zákonem č. 266/1994 Sb., o dráhách (dále jen zákon o dráhách).

Úřad vyzval Správu železnic k úhradě správního poplatku a řízení přerušil. Správní poplatek byl na účet Úřadu připsán dne 23. 6. 2020. Úřad dopisem č. j. UPDI-2420/20/DV, ze dne 25. 6. 2020 oznámil účastníkům řízení zahájení řízení. Dále Úřad dopisem č. j. UPDI-2527/20/DV, ze dne 26. 6. 2020 vyzval České dráhy a Univerzitu Pardubice, aby se k obsahu návrhu vyjádřily. Univerzita Pardubice se vyjádřila dopisem č. j. sddf/0007/20, ze dne 3. 7. 2020, České dráhy pak dopisem č. j. 1113/2020-O18, ze dne 3. 7. 2020.

Úřad zaslal dopis č. j. UPDI-2787/20/UM, ze dne 21. 7. 2020, Drážnímu úřadu s žádostí o informaci, zda je Správa železnic držitelem platné licence pro provozování drážní dopravy a osvědčení dopravce podle § 24, resp. § 34 zákona o dráhách. Drážní úřad odpověděl dopisem č. j. DUCR-42520/20/Tu, ze dne 27. 7. 2020, že Správě železnic byla udělena dne 1. 7. 2008 licence pro nákladní neveřejnou a osobní neveřejnou dopravu na dobu neurčitou, a že osvědčení dopravce jí bylo uděleno s platností od 24. 3. 2020 do 7. 4. 2023.

Úřad zaslal dopis č. j. UPDI-3207/20/DV, ze dne 1. 9. 2020 Ministerstvu financí s žádostí o stanovisko, zda zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (dále jen zákon o DPH) a ostatní daňové zákony dovolují, aby faktury vystavoval odlišný subjekt než ten, který poskytoval zdanitelné plnění. Ministerstvo financí odpovědělo dopisem ze dne 18. 9. 2020 č. j. MF-25175/2020/1801-2, ve kterém mimo jiné uvedlo, že České dráhy, jako osoba povinná k dani a plátce daně z přidané hodnoty je povinna vystavit daňový doklad. K jeho vystavení ovšem může písemně zmocnit příjemce plnění nebo jakoukoliv třetí osobu.

Úřad pak dopisem ze dne 24. 9. 2020, č. j. UPDI-3513/20/DV, oznámil účastníkům ukončení dokazování a stanovil lhůtu, ve které se mohou k podkladům pro rozhodnutí vyjádřit. Nikdo z účastníků se k podkladům nevyjádřil.

Úřad pro informaci konstatuje, že směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (dále jen směrnice 2012/34/EU) používá termín provozovatel infrastruktury, zatímco zákon o dráhách provozovatel dráhy. Pro vyčlenění hlavních funkcí pak zákon o dráhách zavádí termín nezávislý přidělcce, který vykonává hlavní činnosti dle § 2 odst. 12 zákona o dráhách, resp. hlavní funkce podle článku 7a

odst. 1 směrnice 2012/34/EU. Ve směrnici tento pojem zaveden není. Směrnice 2012/34/EU dále používá termín zpráva o síti, zatímco zákon o dráhách prohlášení o dráze.

Napadené rozhodnutí

Dne 16. 10. 2020 Úřad vydal rozhodnutí č. j. UPDI-3768/20/UM (dále jen napadené rozhodnutí), ve kterém shledal rozpor v příloze č. 4 Ceny za přidělení kapacity, ceny za užití dráhy pro jízdu vlaku a pro posun, pravidla pro jejich výpočet a podmínky jejich uplatnění článku IV. Fakturace bodu 4 s § 32 odst. 3 písm. b) zákona o dráhách a stanovil Českým drahám lhůtu 30 dnů, po jejímž uplynutí nelze článek IV. bod 4 přílohy 4 (Fakturace) použít.

II. Rozklady

České dráhy jako účastník řízení podaly proti napadenému rozhodnutí v zákonné lhůtě rozklad č. j. 1566/2020-018, ze dne 2. 11. 2020, (dále jen rozklad České dráhy) a Univerzita Pardubice rozklad č. j. stdf/0003/20, ze dne 2. 11. 2020 (dále jen rozklad Univerzity Pardubice). Oba rozklady byly podány dne 2. 11. 2020, jedná se tedy o včasné rozklady. Úřad vyrozuměl č. j. UPDI-4106/20/AM2 ze dne 24. 11. 2020 účastníky řízení o podaném rozkladu a vyzval je, aby se k němu vyjádřili. Této možnosti využila Správa železnic, která se vyjádřila dopisem č. j. 82393/2020-SŽ-GŘ-O5 z 30. 11. 2020 (dále jen vyjádření Správy železnic). Rozkladový orgán sice shledal, že v textu o vyrozumění je chybně uvedeno, že na úřední desce má být vyvěšeno od 24. 11. 2020 do 8. 12. 2020. Rozkladový orgán prověřil, že toto vyrozumění bylo sejmuto z úřední desky v souladu se lhůtou pro doručení 15 dnů až 10. 12. 2020. Žádný další účastník, kromě již zmíněné Správy železnic, se k rozkladům nevyjádřil a nesprávnost informace o vyvěšení nikdo nenapadl. Dle rozkladového orgánu nemá uvedení nesprávného údaje o vyvěšení vyrozumění žádný vliv na řízení, protože dokument byl na úřední desce vyvěšen po dobu, po kterou to správní řád vyžaduje.

Přehled podaných námitek

- České dráhy namítají, že Správa železnic nenaplnuje znaky dopravce, a proto nemá být účastníkem řízení.
- České dráhy namítají, že nejsou se Správou železnic v konkurenčním vztahu, fakturací nezískávají žádné informace charakteru obchodního tajemství a povinnost zmocnit třetí osobu ze zákona nevzniká.
- Univerzita Pardubice napadá, že veškeré informace má provozovatel dráhy z vjezdů na vlečky.

III. Námitky proti napadenému rozhodnutí a jejich vypořádání

1. Právo Správy železnic podat návrh – bod I. rozkladu České dráhy

Námitky Českých drah

Podle Českých drah Správa železnic není oprávněna podat žádost podle § 34e zákona o dráhách. To České dráhy již v řízení namítaly a odkazují se na předchozí argumentaci v daném řízení.

České dráhy namítají, že účinností novely zákona o dráhách č. 367/2019 Sb. se všechny doposud veřejně přístupné vlečky k zařízením služeb staly veřejně nepřístupnými vlečkami podle § 22a odst. 3 písm. b) zákona o dráhách, na které se Prohlášení 2020 nevztahuje. Správa železnic pro přístup k zařízením služeb užívá vlečky Českých drah, na které se Prohlášení 2020 nevztahuje. Úřad v rozporu s § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen správní řád) nezjistil, že se jedná o vlečku ve smyslu § 22a odst. 3 písm. b) zákona o dráhách, přičemž jejich seznam vede a České dráhy mu včas tyto vlečky nahlásily.

České dráhy dále namítají, že provozování vozidel Správy železnic na dráhách Českých drah pro ni představuje součást údržby infrastruktury, což je pojmový znak definice provozovatele infrastruktury podle čl. 3 odst. 2 směrnice 2012/34/EU nikoliv znak definice železničního podniku/dopravce podle čl. 3 odst. 1.

Přeprava vozidel za účelem zajištění přístupu k zařízení služeb jako činnost dopravce nepředstavuje její hlavní činnost, kterou je podle § 20 a § 21 zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železnic a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů, je provozování dráhy. Přeprava vlastních vozidel nepředstavuje činnosti uvedené v § 2 odst. 4 zákona o dráhách. Podle § 20 odst. 1 a § 22 odst. 1 písm. a) zákona o dráhách je zajištění provozuschopnosti dráhy upraveno přímo zákonem o dráhách, takže nejde o podnikání podle zvláštních předpisů. Správa železnic nesplňuje podmínky pro to, aby bylo možné ji považovat za dopravce a ani za žadatele podle čl. 3 odst. 1 a čl. 19 směrnice 2012/34/EU a nemůže tudíž podávat žádost o přezkum prohlášení o dráze podle jejího čl. 56 odst. 1 resp. podle § 34e zákona o dráhách. Vydání licence Správě železnic neznamená, že se tímto stane dopravcem, když nesplňuje další pojmové znaky jeho definice.

Pokud Úřad tvrdí, že Správa železnic je dopravcem, pak musí v souladu s § 3 a § 68 odst. 3 správního řádu prokázat její postavení jako soutěžitele a potřebu ochrany proti diskriminaci. To v napadeném rozhodnutí odůvodněno nebylo. Úřad musí podle Českých drah zejména prokázat, že Správa železnic je v postavení soutěžitele na trhu přepravních služeb vůči Českým drahám. Jinak nemůže být ze strany Českých drah jako svého konkurenta Prohlášením 2020 diskriminována. České dráhy proto žádají, aby předseda Úřadu rozhodl podle § 28 odst. 1 správního řádu, že Správa železnic není účastníkem řízení.

Vyjádření Správy železnic

Správa železnic namítá, že se toto řízení ani napadený text prohlášení o dráze netýká vleček provozovaných Českými dráhami. Odkaz na vlečky uvedený v rozkladu, stejně jako jejich převod do kategorie veřejně nepřístupných, není pro toto řízení relevantní. Správa železnic dále upozorňuje na nedostatky v nahlášených vlečkách ze strany Českých drah, takže ani z těchto údajů nemohl Úřad vycházet. Příkladem je vlečka „České dráhy, a.s. - Brno d. n.“, přes kterou je přístup z kolejí celostátní dráhy Správy železnic na další část kolejiště téže celostátní dráhy, nacházející se za touto vlečkou.

Správa železnic souhlasí s názorem Úřadu, že na dráhách jiných provozovatelů je Správa železnic dopravcem ve smyslu zákona o dráhách, a to na základě licence ev. č. L/2008/1456 a osvědčení

o bezpečnosti dopravce č. CZ1120200004 a CZ1220200004, vydaných Drážním úřadem. S provozovatelem celostátní dráhy České dráhy má Správa železnic jako dopravce uzavřenu smlouvu o provozování drážní dopravy, žádá o přidělení kapacity této dráhy, kapacita je jí přidělována a za přidělenou kapacitu platí cenu stanovenou příslušným prohlášením o dráze.

České dráhy nemohou rozhodovat o tom, kdo má mít přístup k železniční infrastruktuře celostátní dráhy provozované Českými drahami, jelikož to přísluší nezávislému přidělci kapacity Univerzita Pardubice. Ta ve svém rozkladu skutečnost, že Správa železnic je oprávněným dopravcem na dráhách provozovaných Českými drahami, nijak nezpochybňuje, naopak Univerzita Pardubice má se Správou železnic uzavřenu smlouvu o fakturaci.

Správa železnic dále podotýká, že podle § 34e zákona o dráhách není možnost napadení ustanovení prohlášení o dráze limitována toliko na provozovatele drážní dopravy, ale tato možnost je dána obecně „žadatel“ bez ohledu na skutečnost, zda je žadatel držitelem platné licence či nikoliv.

Stanovisko rozkladového orgánu

K námitce Českých drah ve věci převodu drah na vlečky rozkladový orgán uvádí, že posuzovaný bod 4 článku IV přílohy 4 se týká ceny za užití dráhy C2 a C3. Podle článku II. bodu (1) je složka (C2) cena za užití dráhy celostátní, cena (C3) za jednotlivé užití celostátní dráhy pro jízdu posunového dílu. Posuzovaný text Prohlášení 2020 se týká výhradně cen za užití dráhy celostátní, a nikoliv vlečky. Námitka Českých drah o převedení vleček na veřejně nepřístupné není důvodná.

Podle § 34 odst. 1 zákona o dráhách žádá o kapacitu žadatel. Pokud tento není podle odst. 2 držitelem platné licence pro provozování drážní dopravy na příslušné dráze, předloží přidělci před přidělením kapacity prohlášení držitele licence o tom, že kapacitu skutečně využije. Přestože pojem žadatel není v zákoně o dráhách definován, z dikce tohoto ustanovení vyplývá, že držitel platné licence podmínku pro podání žádosti splňuje. Vzhledem k tomu, že Správa železnic je držitelem platné licence, může podat žádost o kapacitu a může tedy podle § 34e odst. 2 zákona o dráhách navrhopat přezkoumání prohlášení o dráze. Podmínky pro udělení licence stanoví § 25 zákona o dráhách a v jeho ustanovení požadavek na naplnění definice dopravce podle § 2 odst. 4 uveden není. Správa železnic, jak vyplývá z jejího vyjádření, má kromě licence i osvědčení o bezpečnosti, smlouvu s provozovatelem dráhy o provozování drážní dopravy, žádá o přidělení kapacity této dráhy, kapacita je jí přidělována. Tyto argumenty podle rozkladového orgánu jsou naprosto dostatečné k doložení toho, že je Správa železnic oprávněna přezkoumání prohlášení navrhopat. Na základě výše uvedeného rozkladový orgán souhlasí s názorem uvedeným v napadeném rozhodnutí a námitku Českých drah posoudil jako nedůvodnou.

Podle čl. 53 odst. 1 směrnice 2012/34/EU se žádosti o kapacitu infrastruktury pro provádění údržbových prací předkládají během procesu plánování. Z toho vyplývá, že o kapacitu nemusí žádat pouze železniční podnik, ale i společnost vykonávající údržbu (provozovatel infrastruktury nebo jím objednaný dodavatel). Přestože takovéto společnosti v čl. 3 odst. 1 ani čl. 19 směrnice 2012/34/EU uvedeny nejsou, směrnice předpokládá, že budou předkládat žádosti o kapacitu.

Rozkladový orgán je přesvědčen, že přeprava vozidel k zařízení služeb, stejně jako přeprava vozů k nakládkě je i součástí přepravy zboží. Navíc definice žadatele v čl. 3 odst. 19 směrnice 2012/34/EU je velmi široká, a obsahuje demonstrativní výčet společností, které mohou žádat o

kapacitu. I pokud by Správa železnic nebyla na této trati železničním podnikem, jako že podle názoru rozkladového orgán je, žadatelem mohou být jiné osoby nebo právní subjekty se zájmem v oblasti veřejné služby nebo obchodním zájmem na získání kapacity infrastruktury. Omezení žadatelů na vzájemné konkurenty, které České dráhy uvádějí, nevyplývá ze žádného předpisu.

I pokud bychom připustili, že Správa železnic by nebyla oprávněna navrhnout přezkum Prohlášení 2020, byl by Úřad povinen s ohledem na článek čl. 56 odst. 2 směrnice 2012/34/EU a podle § 34e zákona o dráhách zahájit řízení z moci úřední na základě podnětu bez ohledu na to, kým byl podán.

S názory Správy železnic se rozkladový orgán ztotožňuje.

2. Soulad postupů při vybírání poplatků se zákonem o dráhách – bod II. rozkladu České dráhy

Námítky Českých drah

České dráhy napadají, že Úřad v napadeném rozhodnutí rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu nezduvodnil, že vystavení faktury souvisí s výběrem platby za užití dráhy.

Účel úpravy hlavních činností je zabránit dopravci, který je současně provozovatelem dráhy, aby diskriminoval ostatní dopravce. Úřad musí prokázat, že dochází k diskriminaci dopravců předmětnou konstrukcí fakturace, přičemž Správa železnic dopravcem není. Jelikož se další dopravce na Úřad podle § 34e zákona o dráhách ve věci fakturace neobrátil, úpravu fakturace ostatní dopravci za diskriminující nepovažují a o své obchodní tajemství se neobávají.

Úřad tvrdí, že fakturační údaje představují obchodní tajemství, aniž by prokázal, že jsou naplněny všechny pojmové znaky definice tohoto institutu v § 504 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, (dále jen OZ), podle něhož jde o údaje konkurenčně významné. Ve vztahu ke Správě železnic tato podmínka nemůže být splněna, protože Správa železnic není konkurentem Českých drah na trhu přepravních služeb.

České dráhy poukazují na čl. 31 odst. 1 směrnice 2012/34/EU podle něhož poplatky za použití železniční infrastruktury se platí provozovateli infrastruktury pro financování jeho činnosti. I pokud bude fakturu vystavovat jiná osoba než České dráhy, ty budou stále konečným příjemcem fakturované částky a bude z ní zjistitelný rozsah užití dráhy. Argumentace Úřadu není relevantní. Navíc České dráhy získávají o výkonech konkurentů informace v případě užití vleček, kde nezávislost přidělce není vyžadována.

Protože provozovatel dráhy podle § 2 odst. 3 zákona o dráhách organizuje drážní dopravu, seznamuje se nutně z povahy věci s „údaji o provozování drážní dopravy všech dopravců na příslušné dráze“. Na předmětné dráhy se sestavuje jízdní řád a vydávají se související pomůcky obsahující údaje od všech dopravců, které musí České dráhy jako provozovatel dráhy znát. Při existenci veřejné dopravy by byl jízdní řád veřejný. Na dráhách s veřejným jízdním řádem, jsou fakturační údaje o provozování drážní dopravy všech dopravců zjistitelné z veřejného jízdního řádu. To nastává na dráhách provozovaných Správou železnic, kde probíhá hospodářská soutěž na trhu veřejných přepravních služeb. Žádný údaj, který by České dráhy mohly z faktury zjistit, tedy nemá povahu obchodního tajemství.

České dráhy napadají, že se Úřad dotazoval Ministerstva financí a v napadeném rozhodnutí neuvedl čísla jednacích příslušného dotazu v rozporu s § 68 odst. 3 správního řádu. Ustanovení § 28 odst. 7 zákona o DPH neukládá povinnost zmocnit třetí osobu k vystavení daňového dokladu. Ustanovení § 32 odst. 3 zákona o drahách nelze proto vykládat tak, že by České dráhy měly povinnost zmocnění podle § 28 odst. 7 zákona o DPH využít, jelikož při novelizaci § 32 odst. 3 zákona o drahách zákonem č. 367/2019 Sb., kterým se mění zákon č. 266/1994 Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony neproběhla současně novelizace § 28 odst. 7 zákona o DPH. České dráhy mají na výběr, zda zmocnění podle zákona o DPH udělí nebo ne. Navíc i v případě zmocnění Univerzity Pardubice podle § 28 odst. 7 zákona o DPH budou faktury i nadále vystavovány jménem Českých drah, ty by je nadále držely, evidovaly a uchovávaly. Proto by České dráhy měly přístup k fakturačním údajům.

Vyjádření Správy železnic

Správa železnic nesouhlasí s argumentací Českých drah, že k diskriminaci nedochází, protože žádný jiný dopravce prohlášení nenapadá. Ustanovení § 34e odst. 1 zákona o drahách nezakládá dopravci povinnost vyvolávat řízení.

Ve vztahu k zjišťování údajů prostřednictvím vleček Správa železnic upozorňuje na vzor smlouvy o provozování drážní dopravy na veřejně nepřístupných vlečkách s veřejným užitím, provozovaných společnostmi České dráhy, který zveřejňují na svých internetových stránkách: <http://www.ceskedrahv.cz/nase-cinnost/ostatni-cinnosti-a-servis/provozovani-drahv/-29721/>. Zde je v článku 11, bodu 12 uvedena stať zakazující smluvním stranám bez předchozího souhlasu druhé smluvní strany sdělovat třetím osobám údaje týkající se plnění této smlouvy. Naopak v argumentaci proti rozhodnutí Úřadu České dráhy obchodní tajemství vycházející ze smluvních závazků s dopravci účelově zpochybují.

Podle Správy železnic z vlastního obsahu fakturace výkonů dopravce jsou vždy patrné údaje o jeho přesných výkonech. K údajům o rozsahu používání celostátní dráhy právě v kombinaci s jejich rozlišením podle jednotlivých dopravců by se České dráhy jako dopravce dostávat neměly. Univerzita Pardubice má jako nezávislý přidělcce vyřešit s jednotlivými dopravci fakturaci jejich výkonů a předat Českým drahám informace o užití této dráhy již bez rozlišování, kdo konkrétní za kterými výkony stojí.

Samy České dráhy si v rámci možností informace o svých výkonech chrání a navíc vlastní společnost nákladního dopravce České dráhy Cargo, a.s.

Stanovisko rozkladového orgánu

K námitce Českých drah, že Úřad nezdůvodnil, že vystavení faktury souvisí s výběrem platby za užití dráhy, rozkladový orgán uvádí, že takovouto skutečnost Úřad považoval za natolik samozřejmou, že jí není nutno podrobně zdůvodňovat. V napadeném rozhodnutí Úřad odkázal na § 29 zákona o DPH, který obsahuje povinné údaje u daňového dokladu, kterým je faktura, a jehož vydání je nezbytné pro provedení platby. Bez údajů na něm uvedených by dopravce nemohl platbu v souladu se zákonem o DPH realizovat. Navíc ze samotného Prohlášení 2020, kde se uvádí „*cena za užití dráhy (C2 a C3) je fakturována dopravci společnostmi České dráhy jako provozovatelem dráhy*“, vyplývá, že fakturováním je zde myšleno vystavení dokladu, na jehož základě dopravce

provede platbu. Podle zásad zpoplatnění uvedených v článku 31 odst. 2 směrnice 2012/34/EU provozovatel infrastruktury musí být schopen železničním podnikům mimo jiné prokázat, že poplatky za infrastrukturu skutečně účtované železničnímu podniku jsou v souladu s metodikou, pravidly a případně i s tarify stanovenými ve zprávě o síti. Údaji uvedenými ve faktuře přidělce prokazuje soulad s tarify stanovenými ve zprávě o síti. Tím považuje rozkladový orgán za prokázané, že vystavení faktury je součástí zpoplatnění.

Rozkladový orgán nesouhlasí s námitkou Českých drah, že výkon hlavních činností musí zajišťovat nezávislý přidělce pouze pro konkurující si dopravce. Ustanovení § 32 odst. 3 zákona o dráhách vyžaduje výkon hlavních činností nezávislým přidělcem v případech, kdy provozuje provozovatel dráhy na určité dráze drážní dopravu, která neslouží výhradně k zajištění provozování této dráhy. Ustanovení nepřihlíží, se kterými dopravci je provozovatel dráhy v konkurenčním vztahu.

Podle článku 56 odst. 2 směrnice 2012/34/EU regulační subjekt zejména kontroluje mimo jiné i zprávu o síti (z hlediska terminologie zákona o dráhách prohlášení o dráze) s cílem předcházet diskriminaci žadatelů. Podle tohoto ustanovení a s odkazem na odst. 9 tohoto článku má Úřad při svém rozhodování přecházet diskriminaci. I kdyby konkurenční vztah mezi Českými drahami a Správou železnic nevznikal, Úřad je povinen předcházet potenciální diskriminaci kteréhokoliv z dopravců. Z tohoto důvodu nemůže Úřad přihlížet k tomu, že žádný z ostatních dopravců prohlášení nenapadl, nebo v rámci vedeného řízení nevznesl námitky. Úřad je povinen podle § 34e zákona o dráhách posuzovat soulad prohlášení o dráze se zákonem o dráhách. Úřad není oprávněn posuzovat text prohlášení o dráze podle toho, do jaké míry vyhovuje jednotlivým dopravcům.

K námitce ve věci obchodního tajemství rozkladový orgán uvádí, že ve výroku napadeného rozhodnutí Úřad shledal nesoulad s § 32 odst. 3 písm. b) zákona o dráhách spočívající v tom, že hlavní činnost vykonává provozovatel dráhy, namísto nezávislého přidělce. Diskriminace spočívající v přístupu k informacím o výkonech dopravců byla pouze podpůrným důvodem, kterým Úřad vypořádal námitku Univerzity Pardubice. Ustanovení § 42a odst. 4 zákona o dráhách, které řeší oddělení funkcí v rámci vertikálně integrovaného podniku, se však neomezuje pouze na obchodní tajemství. Hovoří obecně o běžně nedostupných informacích souvisejících s hlavními činnostmi, článek 7 odst. 5 směrnice 2012/34/EU používá termín citlivé informace. Ustanovení § 42a odst. 4 zákona o dráhách se sice týká vertikálně integrovaného podniku, ten je ale výjimkou ze základního pravidla právně odlišných podniků. Proto je nutno podmínku § 42a odst. 4 zákona o dráhách splnit i pokud jde o naprosto odlišné podniky. Z uvedeného vyplývá, že nesmí dojít k poskytnutí běžně nedostupných informací souvisejících s hlavními činnostmi provozovateli dráhy bez ohledu na to, zda jde o obchodní tajemství. Navíc i v tomto řízení je vystavování faktur samo o sobě důvodem ke shledání rozporu s § 32 odst. 3 písm. b) zákona o dráhách a tento zákon s obchodním tajemstvím neuvažuje. Z těchto důvodů rozkladový orgán nepovažuje námitky ve věci obchodního tajemství za relevantní/mající vliv na soulad prohlášení o dráze se zákonem/související a z tohoto důvodu je považuje za nedůvodné.

Rozkladový orgán čistě pro informaci uvádí, že souhlasí s vyjádřením Správy železnic, že pro zajištění oddělení informací, jak vyžaduje § 42a odst. 4, zákona o dráhách, má přidělce převádět poplatky za užití dráhy za určité období za všechny dopravce souhrnně. S fakturací jsou spojeny i údaje neuvedené v jízdním řádu, jízdní řád podle § 34a a § 40 zákona o dráhách zpracovává

přídělce a dopravce při provozování drážní dopravy poskytuje provozovateli dráhy (provozovateli infrastruktury) maximálně údaje uvedené v článku 4.2.2.7.2 prováděcího nařízení Komise (EU) 2019/773 o technické specifikaci pro interoperabilitu týkající se subsystému „provoz a řízení dopravy“ železničního systému v Evropské unii a o zrušení rozhodnutí 2012/757/EU.

K námitce neuvedení čísel jednacíh při korespondenci s Ministerstvem financí rozkladový orgán uvádí, že tato čísla jsou uvedena na str. 2 napadeného rozhodnutí, takže se tato námitka se nezakládá na pravdě a není důvodná. Korespondence je navíc součástí spisu, do kterého mají účastníci řízení možnost nahlížet.

Úřad netrval na tom, že provozovatel dráhy je podle § 32 odst. 3 zákona o dráhách povinen třetí osobu k výběru zmocnit. Provozovatel dráhy je povinen zajistit plnění hlavních činností prostřednictvím nezávislého přídělce a konkrétní formu pak § 32 odst. 3 zákona o dráhách nepředepisuje. Jelikož zmocnění jakákoliv třetí osoby pro jeho vystavení § 28 odst. 7 zákona o DPH nevylučuje, nebylo s novelizací zákona o dráhách nutno zákon o DPH měnit. Povinnosti vycházející ze zákona o DPH nebrání Českým dráhám v dodržování § 32 odst. 3 zákona o dráhách. Neprovedení změny v zákoně o DPH není důvodem pro to, aby § 32 odst. 3 zákona o dráhách nebyl dodržován.

3. rozklad Univerzity Pardubice

Námítka Univerzity Pardubice

Univerzita Pardubice vznáší námitku proti odůvodnění vyřízení námitek Univerzity Pardubice na straně 6 napadeného rozhodnutí, týkajících se obsahu daňového dokladu podle § 29 odst. 1 zákona o DPH a obchodního tajemství. Podle jejího názoru tyto údaje obsahuje Smlouva o provozování drážní dopravy na vlečky Českých drah, kterou mají sjednánu. Dále vznáší námitku proti odůvodnění, že České dráhy nemohou výši částky vzhledem k cenám v prohlášení o dráze a známému počtu vjezdů na vlečky ovlivnit.

Vyjádření Správy železnic

Podle Správy železnic je argumentace Univerzity Pardubice bezpředmětná, jelikož se týká drážní dopravy na veřejně nepřístupných vlečkách. V souvislosti s argumentací Univerzity Pardubice Správa železnic odkazuje na svoje vyjádření o obsahu smlouvy o provozování drážní dopravy na veřejně nepřístupných vlečkách. Prohlášení 2020 nemá obsahovat cenu fakturovanou na základě odsouhlaseného počtu vjezdů na jednotlivé vlečky.

Stanovisko rozkladového orgánu

Rozkladový orgán uvádí, že podle § 82 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 5 správního řádu je odvolání pouze proti odůvodnění nepřípustné. Z tohoto důvodu rozkladový orgán rozhodl, že rozklad Univerzity Pardubice není přípustný.

Rozkladový orgán navíc pro informaci upozorňuje, že souhlasí s názorem Správy železnic, že předmětem tohoto řízení je zpoplatnění celostátní dráhy a nikoliv pravidla přístupu na veřejně nepřístupnou vlečku.

Závěrečné stanovisko rozkladového orgánu

České dráhy podle článku IV. bodu 4 přílohy 4 Prohlášení 2020 v rozporu s § 32 odst. 3 zákona o dráhách jako provozovatel dráhy vystavují faktury za užití dráhy, což je součástí výkonu hlavních činností ve smyslu § 2 odst. 12 zákona o dráhách, přestože současně na těchto dráhách provozují drážní dopravu. České dráhy v rozporu s § 32 odst. 3 zákona o dráhách pro činnost související s výběrem platby neobstaraly nezávislého přidělce. Tato skutečnost je důvodem k tomu, že se rozkladový orgán ztotožňuje s názory uvedenými v napadeném rozhodnutí. Námitky Českých drah považuje rozkladový orgán za nedůvodné.

Rozkladový orgán navíc konstatuje, že z textu předmětného článku Prohlášení 2020 „*Dopravce je povinen hradit tuto cenu na účet Přidělce vyznačený přímo na daňovém dokladu vystaveném společností České dráhy a Přidělce následně inkasované platby České dráhy jako provozovatel dráhy přepošle. Datum uskutečnění zdanitelného plnění využití dráhy je poslední den čtvrtletí, za které se fakturuje.*“ vyplývá, že tento postup je i v rozporu s § 32a odst. 1 zákona o dráhách. Ten stanoví, že přidělce nepřihlíží k pokynům dopravce nebo jiného podnikatele týkajícím se výkonu hlavních činností a neumožní ani jiný významný zásah těchto osob do rozhodování o hlavních činnostech. Podle textu Prohlášení 2020 však „nezávislý přidělce“ na svůj účet přijme částku odpovídající ceně, kterou vyfakturuje společnost České dráhy. V tomto případě tedy nezávislý přidělce přihlíží k pokynům jiného podnikatele (provozovatele dráhy), resp. takové pokyny týkající se výkonu hlavních činností, tedy výpočtu a výběru ceny za užití dráhy, dodržuje. Tímto jsou navíc ještě porušeny podmínky pro nestrannou činnost nezávislého přidělce.

Rozkladový orgán dále upozorňuje na skutečnost, že Prohlášení 2020 platí pro jízdní řád 2019/2020. Podle bodů 1 a 2 přílohy VII směrnice 2012/34/EU se jízdní řád sestavuje jednou za kalendářní rok a změna jízdního řádu se uskutečňuje o půlnoci druhou sobotu v prosinci, což vyšlo na 12. 12. 2020. Dne 13. 12. 2020 tedy přestal platit jízdní řád 2019/2020, čímž přestalo platit i Prohlášení 2020. Vzhledem k tomu je již bezpředmětná doba stanovení lhůt, po jejímž uplynutí nelze příslušné části Prohlášení 2020 použít. Proto rozkladový orgán zrušil výrokem a) část výroku napadeného rozhodnutí týkajícího se stanovení lhůt, po jejichž uplynutí nelze příslušnou část prohlášení o dráze použít.

IV. Závěr

- 1) Rozkladová komise předsedy Úřadu na zasedání konaném dne 6. 1. 2021 předložila podle § 152 odst. 3 správního řádu předsedovi návrh na rozhodnutí, a to rozklady zamítnout.
- 2) Po zvážení všech aspektů dané věci a po zjištění, že ohledně posouzení přílohy č. 4 Ceny za přidělení kapacity, ceny za užití dráhy pro jízdu vlaku a pro posun, pravidla pro jejich výpočet a podmínky jejich uplatnění článku IV. Fakturace bodu 4 Prohlášení 2020 postupoval Úřad v souladu se zákony, předpisy EU a správním řádem, dospěl rozkladový orgán k závěru, že nenastaly podmínky pro zrušení či změnu napadeného rozhodnutí z důvodů uváděných v rozkladu společnosti České dráhy. Rovněž dospěl rozkladový orgán k závěru, že rozklad podaný Univerzitou Pardubice, Dopravní fakultou Jana Pernera, není přípustný. Vzhledem k tomu, že Prohlášení 2020 pozbylo platnosti, došel rozkladový orgán k názoru, že je potřeba v napadeném rozhodnutí vypustit odstranit části výroku o stanovení lhůty.

3) Vzhledem k výše uvedenému předseda Úřadu rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrocích tohoto rozhodnutí.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí nelze dále podat rozklad.

Ing. Pavel Kodym
předseda Úřadu pro přístup k dopravní infrastruktuře

Rozhodnutí se doručuje také veřejnou vyhláškou, která bude vyvěšena po dobu 15 dnů na úřední desce Úřadu v listinné podobě a současně i způsobem umožňujícím dálkový přístup, přičemž takto se doručuje účastníkům řízení uvedeným v ustanovení § 27 odst. 2 správního řádu, zejména všem žadatelům dle čl. 3 odst. 19 směrnice 2012/34/EU.

Vyvěšeno dne: 8. 1. 2021

Sejmuto dne:

Na úřední desce Úřadu vyvěšeno od 8. 1. 2021 do 23. 1. 2021

Rozdělovník

Účastníci řízení, jímž je ve správním řízení doručováno jednotlivě podle § 27 odst. 1 správního řádu:

- Správa železnic, státní organizace, IČO 70994234, Dlážděná 1003/7, 11000 Praha 1 - Nové Město
- České dráhy, a.s., IČO 70994226, nábřeží Ludvíka Svobody 1222, 11015 Praha 1
- Univerzita Pardubice, Dopravní fakulta Jana Pernera, IČO 00216275, Studentská 95, 532 10 Pardubice

Ostatním účastníkům řízení je doručováno veřejnou vyhláškou.

Dotčený orgán:

Dražní úřad, IČO 61379425, Wilsonova 300/8, 121 06